

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/116/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202410
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202410.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o mal. Y. D., E.. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov matky: W. D., E.. XX.XX.XXXX, bytom A.. T. XX/XX, XXX XX Ž. E. G., a otca: Y. D., E.. XX.X.XXXX, bytom A.. T. XX/XX, XXX XX Ž. E. G., t.č. Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody X., B. XXXX/X, XXX XX X., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd opakovane ukladá maloleťmu výchovné opatrenie, ktorým dočasne odníma maloleťmu zo starostlivosti matky a nariaduje mu pobyt v Centre pre deti a rodiny pri Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu so sídlom Diaľničná 1, 903 01 Senec, za účelom zabezpečenie odbornej pomoci na obdobie najdlhšie šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloleťmu dieťaťa v tomto zariadení.

II. Vyživovacia povinnosť rodičov sa neurčuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Súd ruší neodkladné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 22P/116/2022 - 9 zo dňa 25.08.2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 22.8.2022, Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej aj ako „úrad“), ako navrhovateľ, navrhol súdu nariadiť rozhodnutím vo veci samej maloleťmu opakované výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec na obdobie šiestich mesiacov. Úrad rovnako navrhol vydať neodkladné opatrenie, ktorým by súd nariadil matke dočasne ponechať maloleťmu v starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec.

2. Svoj návrh odôvodnil nasledovne: Neodkladným opatrením tunajšieho súdu zo dňa 24.1.2022 č.k. 19P/1/2022-17 súd dočasne odňal mal. Y. z osobnej starostlivosti matky a uložil matke povinnosť odovzdať maloleťmu do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec. Uznesením č.k. 19P/1/2022-53 zo dňa 31.3.2022 súd odňal maloleťmu z osobnej starostlivosti matky a nariadil maloleťmu pobyt v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec za účelom odbornej pomoci maloleťmu do 21.8.2022. Dôvodmi pre uloženie výchovného opatrenia boli liberálny štýl výchovy zo strany matky, maloleťmu odmietal plniť si povinnú školskú dochádzku a matka ho nedokázala prinútiť ani motivovať k jej plneniu a diagnostikované poruchy správania s ľahkou mentálnou retardáciou v dolnom pásme zo strany pedopsychiatričky, avšak maloleťmu medikamentóznou liečbu odmietal. Maloleťmu bol počas letných prázdnin, t.j. od 30.6.2022 do 21.8.2022 uvoľnený z centra do domáceho prostredia k matke. Zmyslom pobytu bolo zachovanie kontaktov, rozvíjanie vzťahov i citových väzieb maloleťmu s matkou a súrodencami a docielenie

úspešného procesu reedukácie. Odborný tím centra zvláda výchovu maloletého použitím bežných výchovných prostriedkov, v prostredí centra sa u maloletého neobjavujú výraznejšie problémové prejavy správania i konania. Maloletý ťažšie prežíva odlúčenie od rodiny. Správanie v domácom prostredí v období víkendov nevykazovalo vážnejšie nedostatky. Matka je popri osobnej starostlivosti o maloletého, jeho súrodencov, starostlivosti o domácnosť a chodenia do práce, vyťažená. Matka zhodnotila, že výchovu maloletého nezvláda. Má obavy, že začiatkom nového školského roka sa situácia zhorší a nebude schopná ho prinútiť k riadnej školskej dochádzke a plneniu školských povinností. U maloletého sa pravidelne objavujú prejavy nervozity, podráždenosti, nerešpektovania matky a svojvoľného konania. Matka nadviazala spoluprácu so psychologičkou Úradu a situáciu s mal. Zdenom s ňou konzultuje. Medzi maloletým a matkou je narušený vzťah, maloletý matku nepovažuje za autoritu a matka maloletého nedokáže motivovať k spolupráci. Dochádza medzi nimi k častým hádkam, nedorozumeniam, výčitkám a konfliktom. Z rodiny a príbuzných nie je nikto, kto by bol ochotný a zároveň schopný zvládnuť poruchy správania maloletého. Pobyt dieťaťa u matky v období letných prázdnin 2022 nesplnil svoj účel. Matka nie je schopná prevziať osobnú starostlivosť o maloletého a maloletý nie je pripravený vrátiť sa do svojho prirodzeného rodinného a výchovného prostredia. Ďalšie zotrvávanie maloletého v domácnosti matky by mohlo prispieť k zhoršovaniu tohto stavu. Maloletý si aj naďalej vyžaduje odbornú pomoc a adekvátny prístup v režimovom zariadení, ktoré majú pozitívny vplyv na zmenu jeho správania, upevnenia postojov a budovania hodnôt.

3. K návrhu pripojil správu Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, z ktorej vyplýva, že maloletý svoju matku neberie ako autoritu, koná svojvoľne a na požiadavky matky nereaguje. Absentuje u neho vedenie i hranice. Počas pobytu maloletý preukázal schopnosť slušne komunikovať, a pod výchovným vedením prosperovať v školských výsledkoch, aj v sebaobslužných činnostiach. Celkovo bola viditeľná vyššia miera samostatnosti, ako aj snaha dokončiť úlohy, pri vyššej náročnosti vedel požiadať o sprevádzanie, správanie bolo slušné, maloletý je nekonfliktný, tichý, nebol účelový, bol nápomocný dospelým aj spolužiakom, preto patril v kolektíve medzi obľúbených. V domácom prostredí, pod výchovným vedením matky však zlyhal v riešení konfliktov a dodržiavaní nastolených pravidiel. Vzhľadom na situáciu maloletého, jeho osobnostné charakteristiky, dôvod umiestnenia a najmä na závažnosť nezvládania samostatnosti počas letných prázdnin 2022, je predpoklad, že pod tlakom školských povinností po nástupe do školy dôjde k prehlbovaniu problémov vo výchovnom vedení maloletého. Centrum súhlasilo s predĺžením pobytu maloletého. Dňa 04.10.2018 bol súdu doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o umiestnení maloletého do Diagnostického centra Záhorská Bystrica, UL. Trstínska 2, 841 06 Bratislava. ÚPSVaR zároveň podal na súd aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže existuje predpoklad zámerného vyhýbania sa plneniu školskej dochádzky zo strany maloletého, ako aj vzhľadom ku skutočnosti, že maloletý udržiava vzťahy s ďalšími účastníkmi bitky z januára 2018 (za čo bol maloletý trestne stíhaný) a existuje reálny predpoklad, že bude opakovane páchať trestnú činnosť.

4. Súd nariadil vo veci neodkladné opatrenie uznesením č.k. 22P/116/2022-9 zo dňa 25.8.2022 a dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti matky a nariadil mu pobyt v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, Dialničná 1, 903 01 Senec, za účelom realizácie opakovaného výchovného opatrenia, na obdobie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia dieťaťa v tomto zariadení.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec zo dňa 1.11.2022 vyplýva, že maloletý bol umiestnený v zariadení dňa 6.9.2022 na základe nariadeného neodkladného opatrenia v tomto konaní. U maloletého ide o druhý pobyt maloletého v tomto zariadení. Maloletý zvládol návrat do zariadenia emočne lepšie ako sa očakávalo, vzhľadom na jeho tendencie k sebaľúti z minulosti. Jeho aktivita v škole sa na konci prvého mesiaca pobytu zvyšovala. Veci do školy si už nezabúdala, v komunikácii bol slušný a nápomocný. Z pohľadu prvého mesiaca bolo jasné, že sa potrebuje rozvíjať v predvídaní diania a tiež sa stať tak nápomocnejším. Druhý mesiac aktuálneho pobytu mal porovnateľný priebeh. V prežívaní maloletého sa opakuje téma hnevu na matku, pretože ho neberie domov, aj keď má k tomu dostatočné hodnotenie a negatívne sa to podpisuje pod jeho frustráciu, ako aj pod výkon maloletého. Opakovane pôsobí smutne a utiahnuto, pretože ho trápi vzťah s mamou, ktorý podľa neho nie je dobrý, maloletý tvrdí, že ho mama nemá rada. V škole býva menej sústredený, emočne labilný, zostáva však bezkonfliktný a usmerniteľný. Upadáva do sebaľúti. Prípravu do školy zvláda pod

dohľadom. Niekedy reaguje pomaly, alebo nedodržiava hygienu. Je stále potrebná väčšia samostatnosť. Povinnosti si plní, v činnostiach je ale pomalší a vcelku nesamostatný. Príprava na vyučovanie je slabšia, zjavne limitovaná jeho schopnosťami. Dňa 14.10.2022 mal Skype volanie s otcom, ktorý je vo výkone trestu, s dobrým priebehom. Kontakt s matkou je telefonický, matka kontaktuje maloletého sporadicky, maloletý kontaktuje matku pravidelne s terapeutom. Počas pobytu maloletého v centre možno zhrnúť, že napreduje pomaly a postupne. Pozná pravidlá zariadenia, readaptácia prebehla štandardne dobre. V kontakte je slušný, výchovne usmerniteľný, chýba mu ale väčšia samostatnosť a proaktivita. Jeho prirodzene pomalšie reakcie sú ešte viac inhibované vnútorným konfliktom týkajúcim sa matky. Zo strany centra bol udelený súhlas na uloženie opakovaného výchovného opatrenia na obdobie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého do ich zariadenia, t.j. do 6.3.2023.

6. Matka maloletého na pojednávaní dňa 30.11.2022 uviedla, že nesúhlasí s uložením opakovaného výchovného opatrenia, pretože verí, že maloletý môže dostať šancu. Chodí domov na víkendy a prázdniny, rozprávali sa spolu a ich citové vzťahy sa upevnili. Nezhody medzi nimi podľa matky pramenili z toho, že sa maloletému predlžoval pobyt v centre. Aktuálne je matka toho názoru, že maloletý je pripravený nastúpiť naspäť do školy, bude sa do školy pripravovať, poslúchať ju a rešpektovať ako matku. Keď nastane problém spoločne sa o ňom rozprávajú a nájdu riešenie. Matka je ochotná prebrať za syna zodpovednosť, bude synovi pomáhať a dohliadne, aby užíval lieky a absolvoval vyšetrenia.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že zotrváva na podanom návrhu z dôvodu výchovných problémov maloletého v domácom. Maloletý je v centre kladne hodnotený, čo sa týka správania, ak aj plnenia povinností, avšak jeho pobyt v centre je aj naďalej žiadúci. Maloletý ešte nie je pripravený na domáce prostredie, správanie má síce dobré, avšak k povinnostiam ho treba nabádať. Rovnako ani matka nie je pripravená jeho výchovu zvládnuť (pracovná doba jej zamestnania je od 12:00 hod do 20:00 hod, a zároveň má uložený trest povinnej práce v rozsahu 150 hodín). Medzi matkou a maloletým nie je optimálny vzťah, maloletý jej vyčíta, že sa mu málo venuje a že preferuje partnera pred ním. Maloletý má v sebe pocity sebaľústi, a myslí si, že matka ho chce teraz rýchlo zobrať domov, aby mu dokázala, že to nie je pravda. Matka by situáciu s maloletým aktuálne nezvládla, nakoľko je potrebné na neho vyvíjať určitý tlak za účelom plnenia bežných školských povinností. Maloletý robí v centre veľké pokroky, pre dobré správanie má možnosť až trikrát do mesiaca tráviť víkendové pobyty u matky. Jeho správanie sa stabilizovalo a nabehol na systém povinností (na režim domácich povinností, ako aj školských povinností).

8. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom sa s podaným návrhom stotožnila. Považuje ho za dôvodný, nakoľko pobyt v zariadení maloletému prospieva a vzťah matky a maloletého je možné udržať, nakoľko zariadenie vychádza matke aj v tomto smere v ústrety.

9. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 23P/28/2020 bolo zistené, že maloletý bol rozsudkom č.k. 23P/28/2020-43 zo dňa 7.10.2020 zverený do starostlivosti matky a otec maloletého bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 19P/1/2022 bolo zistené, že maloletý bol neodkladným opatrením tunajšieho súdu sp. zn. 19P/1/2022-17 zo dňa 24.1.2022 dočasne odňatý zo starostlivosti matky a odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 19P/1/2022-53 zo dňa 31.3.2022 bol maloletý odňatý z osobnej starostlivosti matky a maloletému bolo uložené výchovné opatrenie spočívajúce v nariadenom pobyte v zariadení Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec do 21.8.2022.

10. Neodkladným opatrením v predmetnom konaní č.k. 22P/116/2022-9 zo dňa 25.8.2022 súd dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti matky a nariadil mu pobyt v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, Dialničná 1, 903 01 Senec, za účelom realizácie opakovaného výchovného opatrenia, na obdobie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia dieťaťa v tomto zariadení. Maloletý bol do centra umiestnený dňa 6.9.2022.

11. Z lustrácie osôb súd zistil, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. K návrhu sa nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil, svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, prokurátorky Okresnej prokuratúry, a oboznámením listinných dôkazov - správy Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec a oboznámením obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 19P/1/2022 a 23P/28/2020, lustráciou pobytu otca mal. dieťaťa a zistil skutkový stav ako je uvedené v bodoch 1. - 11. tohto odôvodnenia.

13. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

13.1. Podľa § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

13.2. Podľa § 37 ods. 8, prvé dve vety zák. o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

14. Ustanovenie § 37 ods. 3 Zákona o rodine obsahuje prísnejšie a efektívnejšie výchovné opatrenia. Podmienkou na uloženie výchovného opatrenia podľa odseku 3 je neefektívnosť predchádzajúcich výchovných opatrení uložených podľa odseku 2 a kumulatívne záujem maloletého dieťaťa.

15. Z podaného návrhu ÚPSVaR a zo správ centra má súd za preukázané, že výchovu maloletého zabezpečuje len matka. Otec maloletého je v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Manželstvo rodičov bolo rozvedené a matka má nového partnera. Maloletý zanedbával povinnú školskú dochádzku a má problémy so správaním. Matka sa spočiatku vyjadрила, že výchovu svojho maloletého nezvláda, na pojednávaní deklarovala záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého s odôvodnením, že ich vzájomný vzťah sa utužil. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka a správ centra, kde je maloletý umiestnený, však jeho návrat do rodinného prostredia na tento čas nie je vhodný. Maloletý Y. si v centre svoje povinnosti plní, v činnostiach je ale pomalší a vcelku nesamostatný. Príprava na vyučovanie je slabšia, zjavne limitovaná jeho schopnosťami. Napreduje pomaly a postupne. Proces nápravy správania maloletého však nie je ukončený. Čo sa týka jeho vzťahu s matkou, tento momentálne nie je optimálny (maloletý sa na matku hnevá za to, že uprednostňuje priateľa pre ním a za to, že je umiestnený v centre), preto je odôvodnená obava, že matka by návrat syna a zabezpečovanie starostlivosti o neho nezvládla. Navyše, matka pracuje ako upratovačka v základnej škole a jej pracovná doba je od 12:00 hod do 20:00 hod., teda práve v poobedných hodinách by o maloletom nemala prehľad a ani dosah na trávenie jeho voľného času, resp. plnenie si povinností súvisiacich s prípravou do školy. Matke bol uložený aj trest povinnej práce v rozsahu 150 hodín, čo predstavuje ďalšie zmenšenie osobného času matky, ktorý by mohla venovať starostlivosti a dohľadu nad maloletým.

16. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v záujme priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývoja maloletého, aby bol opakovane dočasne odňatý zo starostlivosti matky a aby mu bol nariadený pobyt v centre pre deti a rodiny. Centrum, ktorého úlohou je aj výkon výchovných opatrení podľa § 37 ods. 3, vykonávajú odbornú pomoc a diagnostiku v samostatných diagnostických skupinách alebo špecializovaných samostatných skupinách pre určený počet detí. Bude tak zabezpečený odborný prístup a poradenstvo maloletému v čase, kedy je jeho správanie a vývoj najviac problematické avšak ešte zvládnuteľné a ovplyvniteľné. Nakoľko maloletý ešte nie je pripravený sa vrátiť do svojho prirodzeného výchovného prostredia a rešpektovať matku ako autoritu, súd považoval za potrebné,

aby bolo dieťa opakovane umiestnené v centre. Pretože maloletý je opätovne umiestnený v centre na základe nariadeného neodkladného opatrenia od 6.9.2022 a kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 30.11.2022 konštatoval, že jeho opätovný pobyt v centre plní svoj účel, čo bolo konštatované aj v správach zariadenia, súd rozhodol uznesením vo veci samej o nariadení tohto výchovného opatrenia najdlhšie na dobu 6 mesiacov, kedy by mal byť proces výchovy a diagnostiky maloletého ukončený.

17. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

18. Týmto uznesením došlo k rozhodnutiu vo veci samej, preto odpadol dôvod na trvanie nariadeného neodkladného opatrenia vydaného tunajším súdom č.k. 22P/116/2022-9 zo dňa 25.8.2022. Súd preto nariadené neodkladné opatrenie zrušil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.